

Przed pomnikiem L. Krzywickiego

Przemówienie prof. dr~~x~~ Wacława Szuberta — wiceprezesa
Łódzkiego Towarzystwa Naukowego

Symboliczny akt złożenia wiązanki kwiatów pod pomnikiem Ludwika Krzywickiego przywołuje na pamięć postać tego wybitnego uczonego, którego życie i twórczość są wciąż dla nas przykładem i źródłem inspiracji. Była to twórczość zbyt bogata, aby można było zawrzeć w kilku słowach jej najogólniejszą choćby charakterystykę. Można jedynie (i to na miarę moich możliwości chciałbym uczynić) dać wyraz paru refleksjom, jakie rodzi chwila zadumy nad dorobkiem życia i pracy tego niezwykłego człowieka.

Uderza przede wszystkim rozległy zakres wiedzy objętej Jego myślą badawczą i twórczą. Socjologia, ekonomia, psychologia społeczna, historia społeczno-gospodarcza, etnografia — oto niepełne wyliczenie dyscyplin naukowych, w których Ludwik Krzywicki — mówiąc Jego językiem — się zaistotnił, wnosząc do każdej z nich swój udział twórczy i tak typowe dla niego — określane przezeń jako pewnego rodzaju „nałóg” — poszukiwanie zawsze nowego podejścia do badanych zagadnień. W obliczu ścisłej specjalizacji naukowej, jaka wydziela obecnie coraz to węższe pole zainteresowań pracowników naukowych, postawa tego rodzaju

wydaje się nam czymś niezwykłym i współcześnie nie osiągalnym. A jednak podjęcie jakiegokolwiek poważniejszego problemu z dziedziny nauk społecznych prowadzi nieuchronnie do rozszerzenia pola badań poza opłotki poszczególnych dyscyplin, ponieważ, tylko takie spojrzenie zapewnia odpowiedni horyzont poznawczy i przynosi użyteczne rozwiązania. Przykład Ludwika Krzywickiego nie traci zatem w tym zakresie nie tylko swej atrakcyjności, lecz także praktycznego znaczenia.

Krzywicki był jednak nie tylko badaczem, wybitnym uczonym, lecz także organizatorem i inspiratorem badań naukowych oraz nauczycielem akademickim, skupiał zatem w swej osobie te różne formy działania i funkcje, które wydają się niekiedy trudne do połączenia ze względu na ograniczoną czas i siłę ludzkich. Rodzą się na tym tle koncepcje profilowania pracowników naukowych, dzielenia ich na organizatorów, badaczy i dydaktyków, co miało by zapewnić większą koncentrację energii a tym samym pomnożyć osiągnięte wyniki. A jednak doświadczenie pokazuje, że dobra dydaktyka nie jest możliwa bez oparcia o własne badania, a same badania rozwijają się słabiej bez

Ogólnopolską konferencję polityki społecznej w Płocku rozpoczęto złożeniem kwiatów pod pomnikiem Ludwika Krzywickiego na Wzgórzu Zamkowym przy Towarzystwie Naukowym Płockim. Okolicznościowe przemówienie wygłasza prof. dr Wacław Szubert, wiceprezes Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

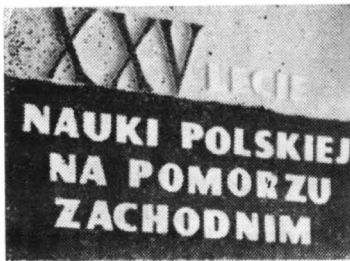
inspiracji czerpanej od grona słuchaczy i uczniów. Kojarzenie tych form działania stanowi zatem warunek osiągnięcia, na miarę możliwości indywidualnych, tej pełni rozwoju pracownika nauki, jaką symbolizuje w skali niezwykle bogatej postać Ludwika Krzywickiego.

Przypomnieć również należy, że Krzywicki nie był badaczem beznamiętnym, czerpiącym ze swych dociekań samą tylko radość poznania, lecz był człowiekiem głęboko przejętym sprawami społecznymi swojej epoki, wyczulonym na światło dzienne, aby mobilizować siły zdolne do ich zwalczania. Jako uczony i badacz dawał wyraz zdecydowanej postawie człowieka postępu, potwierdzając swym życiem i pracą tę, tak żywotną nadal, prawdę, że w naukach społecz-

nych wartościowe rezultaty przynosi tylko skójarzenie rzetelności badawczej z ideologicznym zaangażowaniem.

Politycy społeczni mają prawo uważać Ludwika Krzywickiego za swego duchowego ojca. Z Jego myśli wzięła bowiem u nas początek ta dyscyplina i Jego uczniami byli jej najwybitniejsi przedstawiciele: Konstanty Krzeczowski, Stanisław Rychliński i, tak niedawno jeszcze będący wśród nas, nieodżałowanej pamięci Edward Strzelecki, inicjator wskrzeszenia po latach w nowej postaci Instytutu Gospodarstwa Społecznego. W dniu otwarcia ogólnopolskiego seminarium polityki społecznej ku nim wszystkim zwracają się nasze myśli, a pamięć o nich będzie towarzyszyła naszym obradom.

JADWIGA LEWANDOWSKA

Powietrze, woda, gleba — Sesja Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego

Problem ochrony naturalnego środowiska człowieka znalazł się ostatnio w centrum uwagi nie tylko w Polsce. Organizacja Narodów Zjednoczonych na XXII sesji stwierdziła, że zagrożenie przyrody stało się alarmujące, a Sekretarz ONZ U Thant wystosował w 1969 r. do rządów świata głośny już dzisiaj raport poświęcony temu problemowi. U Thant zwrócił uwagę na niedostateczną integrację szybko rozwijającej się techniki z wymogami środowiska i potrzebami człowieka.

Wskazał też na coraz większe niebezpieczeństwo zagrażające istnieniu wielu form życia roślinnego i zwierzęcego. Problemy te będą w przyszłym roku tematem światowej konferencji — organizowanej przez ONZ — w Sztokholmie.

Również w Polsce zanieczyszczenie atmosfery i wód przybrało groźne rozmiary, co spowodowało wzmożone zainteresowanie tym problemem ośrodków naukowych i władz państwowych.

W dniach 25—27 października 1971 r. obradowała w Szczecinie sesja naukowa poświęcona zagadnieniu „Powietrze, woda, gleba”. Zorganizowało ją Szczecińskie Towarzystwo Naukowe w ramach obchodów 15-lecia swego istnienia, oraz 25-lecia Nauki Polskiej na Pomorzu Szczecińskim. Obrady odbywały się w Sali Anny Jagiellonki na Zamku Książąt Pomorskich. Uczestniczyło w nich około 150 osób. Oprócz licznie zgromadzonych przedstawicieli nauki

środowiska szczecińskiego w sesji uczestniczyli przedstawiciele środowisk naukowych z Warszawy, Krakowa, Wrocławia, Poznania, Łodzi, Lublina, Gdańska oraz z Płocka, reprezentowanego przez 6 członków Towarzystwa Naukowego Płockiego. Z naszego miasta udział w sesji wzięli; inż. mgr Jakub Chojnacki — Prezes TNP i zastępca Przewodniczącego Prezydium MRN; inż. arch. Czesław Korgul — Architekt Miejski, Przewodniczący Sekcji Architektury i Urbanistyki Komisji Badań Naukowych TNP; Józef Sobótka — kierownik Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Prezydium MRN; inż. Bogumił Trębala — kierownik Wydziału Ściekowego w Mazowieckich Zakładach Rafineryjnych i Petrochemicznych; mgr Jadwiga Lewandowska — biolog laboratorium badania wody w Miejskim Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji; mgr inż. arch. Ignacy Bładowski — kierownik Miejskiej Pracowni Urbanistycznej.

Władze szczecińskie reprezentowane były m. in. przez mgr Henryka Stefanika — Zastępcę Przewodniczącego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej i Jerzego Łazarza — sekretarza Komitetu Wojewódzkiego PZPR.

Otwarcia sesji dokonał prof. dr med. Kazimierz Stojalowski — Prezes Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego.

Temat sesji realizowany był poprzez 34 referaty obejmujące rozległy zestaw problemów — takich jak: